

Terugkoppeling deelsessies beeldvormende Statencommissie startnotitie Sociale Agenda 3 september 2025 (inclusief foto's van de post-its)

Elke deelsessie werd ingeleid door een presentatie met daarbij een begripsbepaling, enkele indicatoren die het thema meten en twee tot drie voorbeelden van wat wij als provincie momenteel doen. Na de inleidende presentatie hebben Statenleden de gelegenheid gekregen om hun input op te schrijven en te delen op de verschillende thema's. Op gele briefjes werd aangegeven waar men een rol voor de provincie ziet, op blauwe briefjes waar dit juist niet het geval is. Deze input is hierna op hoofdlijnen samengevat.

Algemeen

Enkele Statenleden gaven aan graag op een hoger abstractieniveau input te leveren. Zij noemden hierbij specifiek de visie, het bredere kader en de keuze voor vier leidende thema's. Bijvoorbeeld voor het toevoegen van het thema bestaanszekerheid en het vervangen van participatie en inclusie door participatie en diversiteit.

Thema Gezondheid & Welzijn

- Het thema wordt in het algemeen als belangrijk beschouwd. Tegelijkertijd moeten we niet op de stoel gaan zitten, of ons bemoeien met de gemeenten. Dit houdt voornamelijk verband met de wettelijke taken van de gemeente op het Sociaal Domein. Gemeenten zijn hiervoor het best geëquipeerd en kennen de inwoners het best. Expliciet wordt genoemd het ondersteunen van mantelzorgers, hoewel dit door anderen juist als prioriteit voor de provincie wordt genoemd.
- De Statenleden zien voor de provincie vooral een rol op het gebied van aanjagen en verbinden. De provincie als spin in het web die gemeente-overstijgende zaken opmerkt, best-practices deelt en benodigde partijen aan tafel brengt. Bij de provinciale rol aanjagen worden als concrete voorbeelden genoemd: focus op preventie; voldoende huisartsen; meer diversiteit in natuur; sportinitiatieven zoals trimbanen in de natuur; meer variatie in de bouw. Hierbij vooral redeneren van wat we al doen in MRA- en SAF-verband, want we zijn al in positie.
- Er wordt een relatie gelegd tussen dit thema en sociale cohesie, waarbij als voorbeelden worden genoemd sport, cultuur, buurthuizen, kerken en moskeeën.
- Bij kennisdelen wordt genoemd: kennis verzamelen en delen over knelpunten in de zorg, monitor van goede initiatieven, informatie ophalen bij maatschappelijke instellingen, kerken, synagogen en moskeeën; Meerdere mensen hebben aangegeven dat ze wel een rol zien voor de provincie om kennis op te halen en te delen, tegelijkertijd rekening houdend met verscheidenheid aan gemeenten. Hierbij werd nog onderscheid gemaakt tussen de provincie als actief aanbieder van kennis, tegenover het aanleveren van kennis in reactie op een vraag vanuit gemeenten. Doe recht aan verschillen tussen gemeenten. Gemeenten kennen de eigen inwoners het beste: doe alleen iets waar behoefte aan is. We kunnen bedrijven activeren voor ondersteuning. Hou rekening met vergrijzing.
- Bij financiën zijn er meer blauwe dan gele briefjes, omdat men dit vooral als het gemeentelijk domein beschouwt. Meerderheid is terughoudend met het inzetten van financiële middelen en het idee dat de provincie haar eigen organisatie en werkwijze aanpast om het thema te bevorderen. Twee suggesties voor financiële middelen waren: subsidie voor startende huisartsen en zorgfonds voor kwetsbare groepen. Tevens

wordt aandacht gevraagd voor de slechte financiële positie van gemeenten. Ook wordt benoemd in het kader van eenzaamheid een flexibele subsidie voor evenementen.

- Ook bij organisatie zijn er meer blauwe dan gele briefjes: geen dubbel werk organiseren op wat gemeenten al doen en geen extra inspanning nodig op dit moment. Maar toch ook: toegang tot ziekenhuiszorg, preventieve gezondheidszorg, scherp toezicht op lucht-/ voedsel-/waterkwaliteit en het concretiseren van doelen.
- Veel opmerkingen over dat we ons moeten richten op regionale activiteiten en initiatieven, niet op de stoel van de gemeente gaan zitten, de provincie zou een 'verbindende' rol kunnen oppakken om partijen samen te brengen. Deze opmerkingen waren voornamelijk gericht op thema's die verwant zijn aan het (formele en informele) zorgaanbod, waarbij er koppelkansen zijn te vinden als er over gemeentegrenzen heen wordt gekeken en gewerkt.
- Overige ideeën waren een lobby naar het Rijk en verzekeraar voor zorg dichtbij. Ook een lobby richting ziekenhuizen, want dit ligt niet bij gemeente en anders pakt niemand anders het op. Ook wordt als aanjaagteam een seniorenverhuisteam in Almere genoemd. Wandelen met gespreksvormen in de natuur kunnen mensen motiveren om van de bank af te komen. Bewegen en sporten hoeft niet altijd een wedstrijd te worden.

Sociale Cohesie

Algemeen:

- Er zijn veel ideeën ingebracht bij aanjagen en financiële middelen. Daarbij komen sport en het uitgaansleven veel aan bod.
- Het wordt belangrijk gevonden om rekening te houden met de verschillen binnen Flevoland, zoals tussen Almere/Lelystad (de verstedelijkte gemeenten) en Noordelijk Flevoland.
- Er is op gewezen (blauw briefje) dat we het initiatief vooral bij burgers moeten laten en niet moeten dupliceren wat anderen (gemeenten, maatschappelijk middenveld) al doen. Maar er is ook gesteld (gele briefjes) dat de provincie burgerinitiatieven kan ondersteunen/initiëren/faciliteren.
- Er is op gewezen dat niet iedereen behoefte heeft aan sociale cohesie en dat dit verschillend kan zijn tussen stad en platteland. De provincie moet dit niet bepalen. De burgers kunnen zelf definiëren waar ze behoefte aan hebben. Niet zeggen 'doe het voor je stad', maar wel 'doe het voor je burens/vrienden/jouw buurt'. Ook anderen pleiten voor het kleinschalig maken met ontmoetingen in de wijk, wandelen in de natuur of het park en het laagdrempelig maken van sport.
- Bij aanjagen zijn de volgende activiteiten voorgesteld: stemwijzer; organiseren themabijeenkomsten voor politieke interesse; bevorderen bestaande sociale cohesie projecten (bv. Golfbreker op Urk en Sleutelproject Swifterbant); Flevolandse kroegen- en uitgaansstrategie; ondersteunen particuliere wooninitiatieven; burgerschaps-onderwijs; cursus naoberschap; enthousiasmeringsevents vrijwilligerswerk; stimulering wijkinitiatieven; specifieke doelgroep jongeren; specifieke aandacht voor Almere en Lelystad; vooral randvoorwaarden voor sociale cohesie vervullen (mobiliteit, gezonde leefomgeving, recreatieve natuur, versterking ondernemerschap via Horizon Flevoland).
- Bij kennis delen zijn diverse ideeën geopperd: kennis delen tussen gemeenten; natuurbeleving meer centraal stellen; aandacht voor grote verschillen tussen Almere/Lelystad en andere gemeenten; verzamelen data over uitgaansgelegenheden (aanloop, oorzaken succes/geen succes); onderzoek impact immigratie op sociale cohesie.
- Bij financiële middelen zijn de volgende ideeën ingebracht: 1 blauw briefje: budgetneutraal/uit budgetten bestaand beleid; 9 gele briefjes: sportevenementen; Sportservice handhaven; meer inzet op Flevolandse sportcompetities; startsubsidies

uitgaansgelegenheden; ondersteuning culturele activiteiten & evenementen (2x); participatiefonds sociale cohesie; Pilotprojecten structureel maken; burgerinitiatieven actief ondersteunen/initiëren/faciliteren.

- Bij organisatie 2 blauwe briefjes: het moet vooral gaan om burgerinitiatieven en we moeten geen nieuwe organen oprichten/stapelen voor taken dreigen die reeds door actoren zoals gemeenten en het maatschappelijk middenveld worden uitgevoerd. Daarnaast 4 gele briefjes: verzamelpunt voor burgerinitiatieven zodat ze snel geholpen kunnen worden; initiatieven ontplooiën op verbinden Zuid en Noord Flevoland; kernteam bevorderen uitgaansleven; inwoners betrekken/inzetten op gemeentelijke activiteiten o.b.v. vrijwilligheid.

Inclusie en participatie

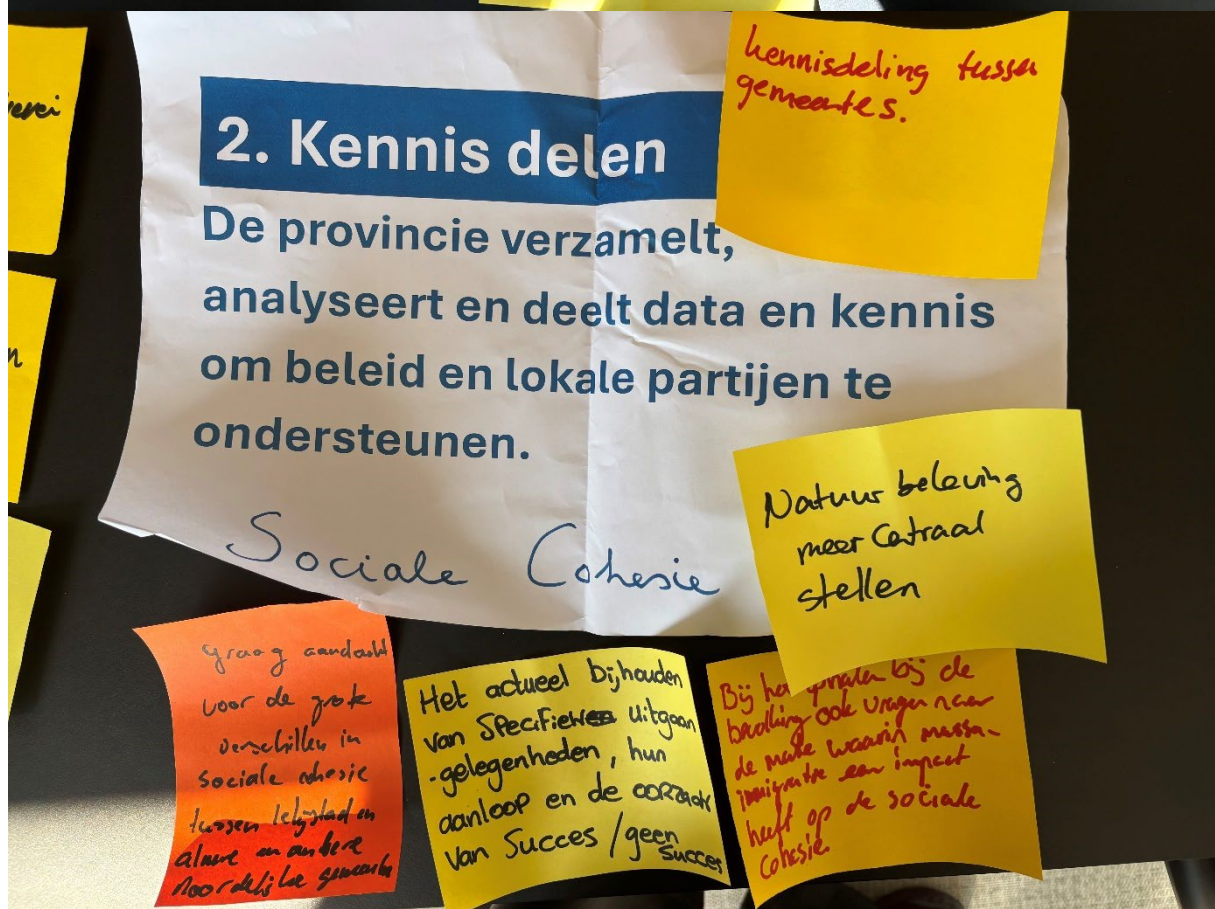
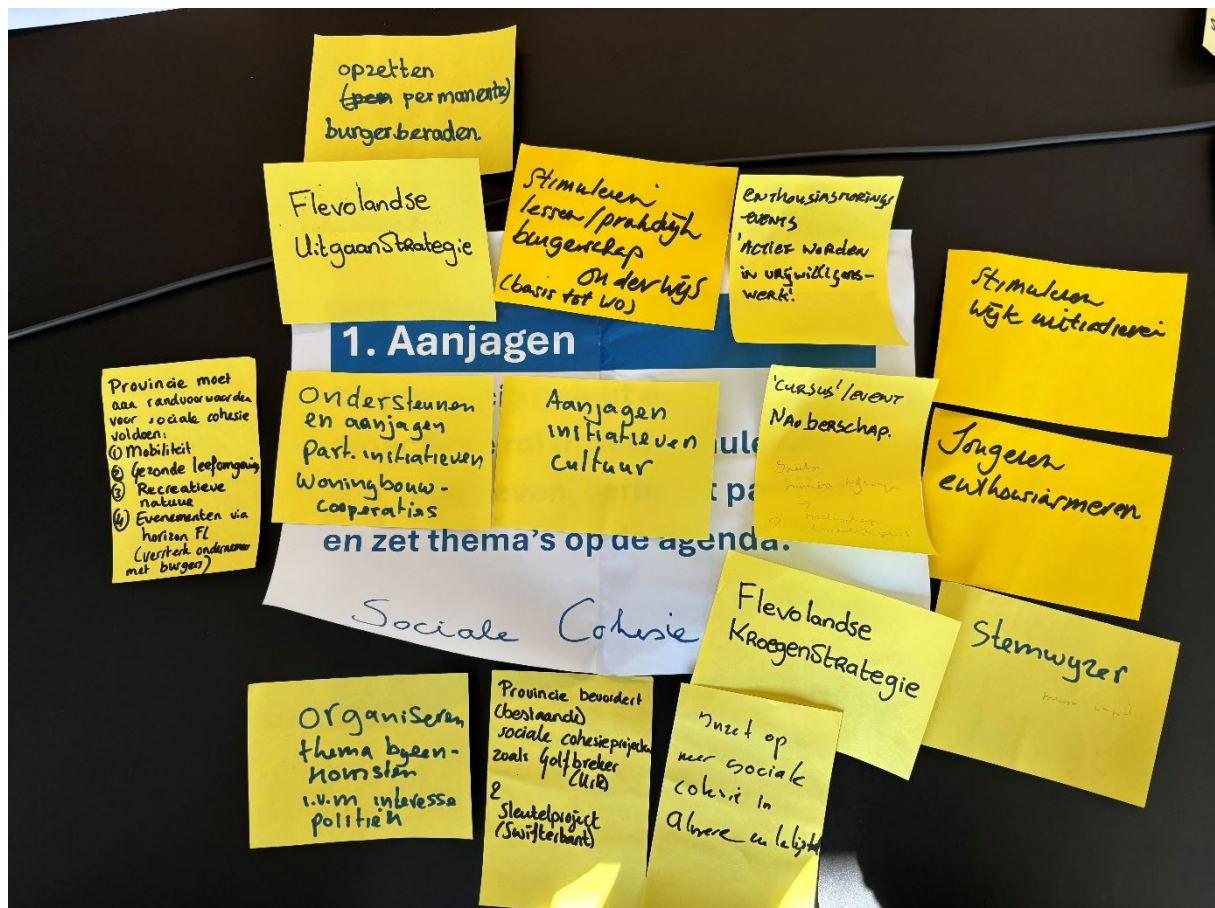
Algemeen:

- Er is opgemerkt dat we diversiteit moeten bevorderen, niet inclusie. Alle stemmen binnen de samenleving dienen te worden gehoord.
- Het woord 'zichtbaarheid' is een paar keer genoemd, breed in de provincie. We moeten kennis delen tussen de diverse bestuurslagen en leren van andere provincies.
- De meeste steun was er te vinden voor een aanjagende rol van de provincie op dit thema (14 briefjes), ook al is ook opgemerkt dat het primair een rol van de gemeenten is. Armoede en bestaanszekerheid kunnen een drempel zijn voor participatie. De kansen zijn dan niet gelijk. Veel opmerkingen gingen over nabijheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen, in het bijzonder sport-, culturele en zorgvoorzieningen.
- Er moet aandacht zijn voor specifieke doelgroepen (jongeren, ouderen, kwetsbaren, statushouders, mensen met een beperking). De drempels voor arbeidsparticipatie moeten worden verlaagd.
- Op gebied van kennisdelen ziet men een rol voor: contact onderhouden over wat andere provincies en gemeenten doen; (jeugd)zorgorganisaties met elkaar verbinden en samenwerking stimuleren; monitoren van kennis; digitale vaardigheden.
- Als werkgever moet de provincie oog hebben voor diversiteit en inclusie.
- Veel verschillende onderwerpen worden met dit thema geassocieerd: gelijke kansen, armoede, bestaanszekerheid, welbevinden (gevoel van autonomie), digitale vaardigheden, laaggeletterdheid en openbare toiletten.
- Bij financiële middelen is genoemd dat de activiteiten uit bestaande budgetten moet komen (budget neutraal, onderdeel ander beleidsterreinen). Maar ook is genoemd dat er een rol kan zijn bij het assisteren van gemeenten bij huisvesting voor huisartsen en leerkrachten, de bereikbaarheid/toegankelijkheid van zorg & cultuur, openbare toiletten en geletterdheid.

Prettige Leefomgeving

- Bij dit thema zijn veel suggesties gedaan bij de rol van aanjagen, kennis delen en financiële middelen.
- Bij het aanjagen zijn suggesties gedaan rondom: groene wijken, milieu, natuur, bereikbaarheid voorzieningen, schone lucht en geluid. Daarnaast werd als concreet voorbeeld genoemd: het voorkomen van verpaupering leegkomende boerderijen. Verder geen rol voor de provincie bij dorpshuizen enz., dit is van de gemeenten, net als cultuur en identiteit.
- Het thema wordt door sommigen als te breed beschouwd en moet verder worden afgebakend. Er is enige overlap met de thema's gezondheid en sociale cohesie en er is de wens om dit onderscheid duidelijker te maken.

- Er wordt een rol gezien voor kennis delen op gebied van veiligheid, best practices en voorzieningen op het platteland.
- De onderwerpen basisvoorzieningenniveau (bv. winkels 2x), openbaar vervoer (4x), bossenstrategie, ontmoetingsplekken zoals dorpshuizen, betaalbare en toegankelijke zorg en veiligheid worden met dit thema geassocieerd en beschouwd als relevant. Met name voor de thema's openbaar vervoer & mobiliteit en veiligheid zag men een rol voor de provincie om ook financiële ondersteuning te bieden/te investeren. Hierbij geen taken van de gemeenten overnemen en enkel bovenlokaal opereren. Ruimtelijke ordening bij de gemeenten laten.
- Bij organisatie werd specifiek aangegeven lobby richting het Rijk over de problematiek.
- Nastreven van een bottom-up benadering t.a.v. bewonersinitiatieven en het frequenter/eerder betrekken van inwoners als het gaat om lokale planvorming t.a.v. de leefomgeving.

3. Financiële middelen

De provincie stelt

Sportevenementen

Subsidie voor
uitgaansgelegenheden
in het begin

Culturele
activiteiten/
Evenementen

Meer inzetten
op Flevolandse
Sportcompetities.

Sociale Cohesie

ondersteuning
culturele
initiatieven.

Sportservice
handhaven

Participatiefonds voor
sociale cohesie
in Flevoland

Burger Initiatieven
actief ondersteunen
en initiëren /
faciliteren
😊

budget
neutraal/
budget uit
bestaand
beleid

Steun
Pilot projecten
naar
structurele
middelen

Verzamel Punt
Burgerinitiatieven;
Snel, makkelijk burger
s helpen in org. / verw.

Wijkpatroon
ontplooiën op
verbinden Zuid-
en Noord
Flevoland

4. Organisatie

Inwoners betrekken /
inzetten op gemeentelijke
activiteiten
o.b.v. vrijwilligheid /
faciliterend

Burger initiatieven

Geen nieuwe
organen oprichten
of stapelen

Sociale Cohesie

Keernteam:
Bevordering
Uitgaansleven
Flevoland

5. Overig

De provincie acteer
ander

Niet weder-een
heeft behoefte
aan cohesie
provincie en lokaal
verschil/voorkeur
stad
platteland

LAAT de burger
zelf definiëren?
WAAR ze behoefte
aan hebben, bepaal
het niet voor ze.

Sport laagdrempelig,
niet te duur, kosten
verminderen.

kleinschalige ontmoetingen
in wijke en alles
wandelen doen in
natuur / Park.

Relatie Burger - overheid
Betrokkenheid anders
TRANEN / Neerzetten;
Niet zeggen 'doe het
voor je stad', maar
wel 'doe het voor jou
Buren, vrienden' Jan
Buur?

Sociale Cohesie

Kaders eerst
in de visie
1. waarom
2. wat (thema's)
3. hoe (processen)

1. Aanjagen

toegankelijkheid
voorzieningen voor
mensen met een
beperking

Bij meten van
inclusie
1
2
3
4 welbevinden

toegankelijkheid
activiteit

verlaging drempels
voor actieve participatie
(zoals voor starthouders)

nabijheid
voorzieningen

en zet thema's op de agenda.

gelijke
kansen

Part & Inclusie

Werk
Sport

kwetsbare groepen

Armoede /
bestaanszekerheid

Cohesie bevordering
betreft burgers /
inwoners
'Actieve rol Gemeente

bereikbaarheid
2019

Jongeren
betrekken

Bevorderen diversiteit
met inclusie.

2. Kennis delen

De provincie verzamelt, en deelt data en lokale partijen te

in gesprek met
andere provincies
Hoe zij hun taken
invullen

Kennis

- Monitor (breed)
- Gemeentes
- Samenbrengen info

Part & Inclu

- bereikbaarheid
- woningbouw

digitale
vaardigheden.

Kwetsbare groepen

(Jeugd)zorg
organisaties
met elkaar verbinden.
Samenwerking stimuleren

3. Financiële middelen

De provincie stelt financieringsinstrumenten beschikbaar voor projecten die bijdragen aan het thema.

Bereikbaarheid
Zorg

Geletterdheid

Part & Inclu

toegankelijkheid
cultuur

Budget
Neutraal
onderdeel
ander
beleids-
terreinen

Gemeente assisteert
bij huisvesting van
- huisartsen
- leerkrachten

Kwetsbare groepen

openbare
toiletten.

4. Organisatie

De provincie past indien

oog voor diversiteit in organisatie en
in werksfeer en omgeving om he

kwetsbare groepen

— inclusie en participatie met name rol van: ^{werk-gevers} gemeenten
maats.org

Part & Includ

5. Overig

De provincie acteert op dit thema

Hoofdvraag:

Sijn de 4 thema's de
thema's waaraan we
het willen hebben
(en invulling geven) die het
gaat om de sociale agenda

Definiëren eerst
de rol die je wil
spelen als provincie.
Dan pas nadenken
over instrumenten.

andere rol, namelijk...

1. Zichtbaarheid breed in provincie
2. Kennis delen in dir. bestuurs lagen
3. Leren van diverse provincies

Part & Includ

Alle stemmen horen de samenleving dienen te worden gehoord. Dus, geen "inclusie", maar diversiteit.

ZICHTBAARHEID

~~Be~~ "gemeente"
Natuur

1. Aanjagen

De provincie

Focus op
architectuur:
hoe ziet leef-
omgeving eruit?
Wat willen
mensen?
(Input verzamelen)

geen rol bij
dorpskernen
dorpskernen enz
= des gemeenten

Almere 2.0 met het
stimuleren van voorzien-
gen in leystad
inzetten.

HET BEGRIJP "PRETTIGE
LEEFOMGEVING" IS ZO
VEEL OMVATTEND DAT
HET MEER VRAGEN
OPROEPT DAN DAT HET
IETS OPLOST.

even, verbindt partijen
a's op de agenda.

Vooraf op gemeente
overstijgende zaken:
bereikbaarheid
voorzieningen - sport
- verenigingen
- zorg

Vooraf op gemeente
overstijgende zaken:
bereikbaarheid
voorzieningen - sport
- verenigingen
- zorg

Stimuleer groene
wijken

milieu
natuur

Maak inwoners
verantwoordelijk
voor leefomgeving
en elkaar.

AANJAGEN
VEEL Lokale
verschillen, MAAR
wel rol mbt
- voorzieningen
(stromen)
- infra
- ou
- GROEN/WATER
GEBIEDEN

Gesellige en
betrouwbare
wijken en dorpen
Goede bereikbaar-
heid
Zorg in de
omgeving.
Schillen in de
buurten en
opvang etc.

Cultuur
en identiteit
van de
gemeenten.

veilig en gezond
schone lucht
bodem
geluid

2. Kennis delen

delen van kennis verzamelt,
op gebied van veiligheid
bijv nieuwe wijken

Veiligheid be-
leid min. Verkeer
en ondermijning

KENNIS DELEN

Best practices
GEMEENTEN
DELEN

Mogelijkheden samen
met partners en gemeenten
onderzoeken hoe het
platteland zoveel mogelijk
voorzieningen kan
benutten

Goede lokale
initiatieven
met elkaar
delen ter
inspiratie

Vooraf op gemeente
overstijgende zaken:
bereikbaarheid
voorzieningen - sport
- verenigingen
(2016)
Veiligheid

Leef

dorpskult
nfc
ontwikkeling

Als wij provincie
doelen door gemeenten
laten uitvoeren
(zoals bosbouwstrategie),
dan ook over de brug
met financiën

goed openbaar
vervoer.

3. Financiële middelen

De provincie stelt
financieringsinstrumenten
beschikbaar voor projecten die
bijdragen aan het thema.

niet aanwilt.
Alleen wat
we nu in
doen

Enkel op
baanlokaal
niveau; geen
taken van
gemeenten
oppakken

Bereikbaarheid
buiten gebied

Leef

Investeren in
OV!

MAAK HET MOGELIJK DAT
MENSEN GRATIS KUNNEN
SPORTEN COÖRDINEER
DAT MET GEMEENTEN

Betropen-
baar vervoer

basis voor mening
winnaars.

Subsidie
Middenstand in
de kleinere
dorpen

FVA
HORIZON
ETC

veilig:
wat te doen
bij crises?
centra voor
samenkomen - wijk
buurt

NIET NODIG

4. Organisatie

De provincie past indien nodig

haar eigen

werkwijze aan

bevorderen.

Heb beperken
de verpooring
van gebouwen /
door gebruik / huis-
vesting arbeids-
migranten?

ma te

Richting Rijk en
zorgverzekeraars actief
lobbyen en oplossingen
zoeken voor de
problematiek.

Leef

5. Overig

De provincie a

verbodden bij
sociale cohesie
en thuis voelen
bij inclusie

geer aandacht aan
klimaat en natuur

Wel rol:

Veiligheid
bereikbaarheid
Woningbouw (ruim, groen
& open + ontspanning)
verruimen

Ruimte voor oedering
bij gemeenten laten

Lobby

Rijks overheid

- Volkshuis, wetten
- Betreft bereikbaarheid
- Toegankelijke zorg
- Veiligheid

verbonden
en
thuis voelen
horen bij
andere thema's

1. Aanjagen

Opmerken van zaken
die van belang zijn
+ benodigde partij
en aan tafel brengen

Alleen bij gemeente
overstijgen de issues.
Niet voor gemeente-
beleid

Buurger-initiatieven
re ps-onderwerpen

Meer natuur samen met ee-
an diversiteit gemeenten buiten
in natuur sporten initiatieven
ontwikkeling bij trinitarissen, enz
in de natuur

sneller en
gevoeliger
der de bouw
AANJAGEN

meer oog
voor etnische
diversiteit binnen
gezondheids
zorg

Onderwerpen
Die gemeenten
al oppakken

'Leefomgevingen
in binnen
Gezondheid
samen omgaan
gaan
cultuur en
identiteit

Bevorderen
sociale cohesie
↳ sport
cultuur
buurthuizen
kerken
moskee

G W

Volgende
huis artsen

Best practices
Van gemeentes
delen zodat
ze van elkaar
leren

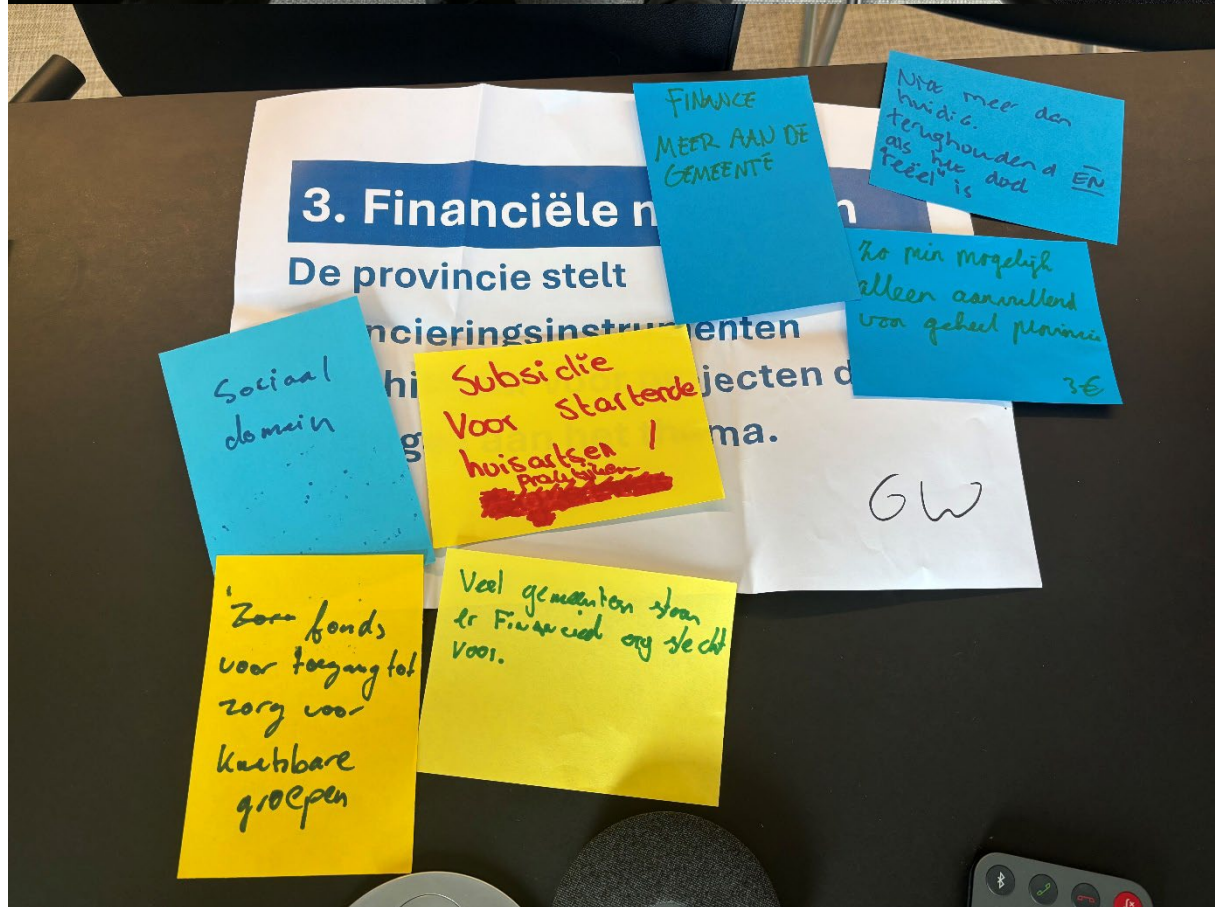
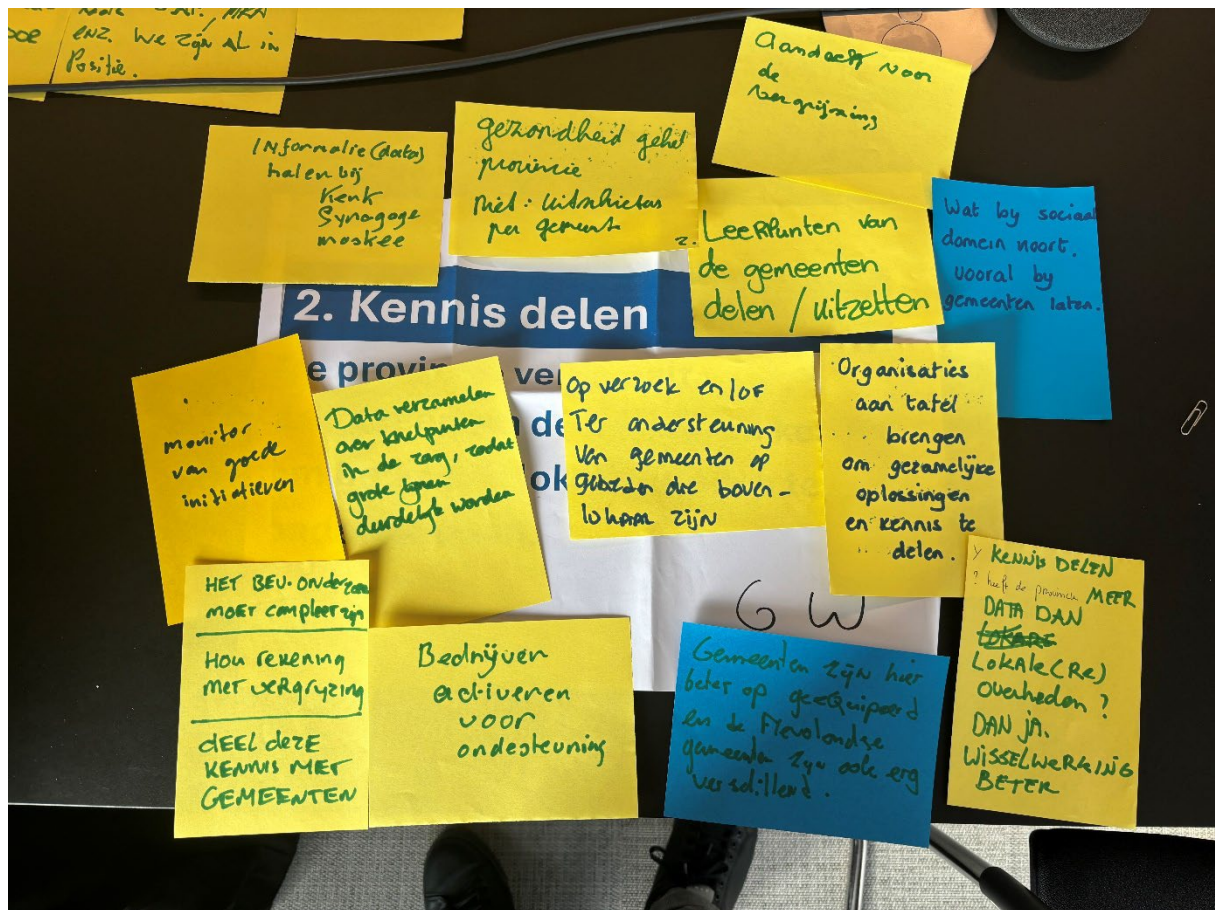
mantelzorg

Y AANJAGEN
= centrale rol van de
provincie als de
spin in het web
provincie =
spin in het
web

Preventie &
mantelzorg
prioriteit

Alleen voor
Regionale initia-
tieven. Niet voor
gemeentelijke
initiatieven

Vooruit bestaande relaties
zoals SAF, MRA
enz. We zijn al in
positie.

4. Organisatie

De provincie past indien nodig haar eigen organisatie en werkwijze aan om het thema te bevorderen.

heeft niet goed wat er anders zou worden

Scherpe toezicht op luchtvoorbereiding, werkloosheid

Oppassen dat er geen dubbel werk wordt gedaan door Provincie en gemeenten

toegang tot ziekenhuis - zorg

De provincie concretiseert bovenliggende doelen in de sociale agenda

GW

ORG NIET NODIG OP DIT MOMENT

gemeentelijke taken bij de gemeente laten!

Geen nieuwe / EXTRA ORGANEN / RON'S / Werkmaatschap. PLEN op Thuis.

Preventieve gezondheidszorg

5. Overig

Gezondheidszorg begint bij welzijn. Eerst je eenmaal goed voelt, dan pas aan gezondheidszorg werken.

Actief lobbyen bij Rijk en verzekeraar voor zorg dient bij

Bevegen / Sporten is geen noodzaak. Alleen gespreksvormen / Ontwikkelen van AL wandelen in de natuur. Motiveren mensen van de bank af te komen.

gezondheidszorg (/ huisartsen) naar provincie hok → wettende rol

Als je inwoners die een rol hebben in de provincie, moet je daar ook een rol hebben op andere terreinen. Het stimuleren of activeren van inwoners is een voorwaarde voor een gezonde provincie. Als het bestaande gemeentebestuur in de provincie.

In het kader van Eenzaamheid Flexibel Subsidie voor evenementen

GW

VNL Faciliterend & in hoofdlijnen niet op stad van gemeenten zitten. (of inwoners)